



ROERKERKNIEUWS - PINKSTEREN

editie 157 (27 mei 2023) – www.roerkerken.nl

Zalig Pinksteren!

Wat de Geest in stilte met Maria deed bij de Aankondiging (25 maart), dat doet Hij publiek op Pinksteren met de hele Kerk. Die Kerk wordt met meer ‘gedruis’ geboren dan Jezus in Maria’s schoot werd ontvangen. Maar het gaat telkens om de dageraad van een heel nieuw leven. Er was een hevige wind en vuur; wat de profeet Joël in beslotenheid had aangekondigd over “zonen en dochters die zouden profeteren” gebeurt met Pinksteren onder ieders oog: een enthousiaste Petrus, een talenwonder en toeloop uit alle volkeren onder de hemel. In Maria’ schoot werd schroomvol de Ene en Enige zoon ontvangen. Op Pinksteren zijn het er al drieduizend nog vóór de avond valt, geboren uit Gods schoot in de hoop. De Geest is op die Pinksterdag twee keer actief. Eerst doet Hij de apostelen inzien waar Jezus’ lijden en dood voor nodig waren. Petrus weet het nu plots allemaal: “Het hele volk van Israël moet dus weten dat deze Jezus die jullie gekruisigd hebben, door God tot Heer en Christus is gemaakt” (Hand.2,36). Wat Petrus zo lang zelf niet heeft geweten en zelfs afgewezen - “dat verhoede God!” (Mt.16,22) – moet iedereen nu weten. De Geest heeft licht gebracht: nu is plots alles helder en begrijpelijk. Maar de Geest doet nog meer. Hij maakt ook de tongen los. De leerlingen spreken nu vrijuit. Straks staan Petrus en Johannes voor dezelfde Hoge Raad die Jezus had veroordeeld: “we kunnen hier niet zwijgen” (Hand.4,20). De Geest zet heel de jonge Kerk in beweging. De leerlingen hadden knusjes bij elkaar kunnen blijven rond hun verrezen Heer. Genietend van het blijde nieuws van zijn verrijzenis; geboeid en stil naar Hem kijkend in gebed, in afwachting dat Hij zou wederkomen. Maar de Geest bracht er beweging in. Hij gooide de ramen open en de sloten van de deuren vielen los. “Wij kunnen niet meer zwijgen ...”, zeiden de apostelen. Een Kerk die stil zit en er het zwijgen toe doet is Geest-dood. Wij hebben Gods Geest ontvangen; we vieren het met Pinksteren. De vraag is echter of we ons daar wel bewust van zijn. Zolang er hoop is, is er leven zeggen we wel eens. En het is Gods Geest die de hoop levend houdt. Gods Geest doet de hele wereld en onszelf hoopvol uitzien naar de ontmoeting met Jezus, “aanvoerder en voltooiër van ons geloof” (Hebr.12,2). Is het dan verwonderlijk dat de slotpassage van de bijbel precies deze is: *“De Geest en de Bruid zeggen: Kom! ... En Hij die van dit alles getuigt, zegt: Ja, ik kom spoedig! – Ja, kom Heer Jezus!”* (Apc.21,17.20). Zalig Pinksteren!

Weer-zegen

Naar aanleiding van het stukje over de ‘Kruisdagen’ (Roerkerknieuws 155) refereren wij graag nog even aan het Duitse gebruik om tussen 25 april (feest van St. Marcus) en 14 september (feest van Kruisverheffing) de Missen met de zogenaamde ‘Wettersegen’ af te sluiten, liefst met een eventueel voorhanden zijnde kruisreliëf. Dat kan beslist geen kwaad in een tijd dat het mede als gevolg van de klimaatverandering veelal te droog of te nat is. Na een gebed (dat afhankelijk van de weersomstandigheden kan variëren) volgt de speciale zegenformule waarvan de tekst in vertaling luidt: *“God, de almachtige Vader, zegene U en schenke U gunstig weer; Hij houde bliksem, hagel en alle onheil van U ver; Hij zegene de velden, de tuinen en de bossen en schenke U de vruchten der aarde; Hij begeleide Uw arbeid, opdat U in dankbaarheid en vreugde kunt gebruiken wat door de krachten der natuur en door menselijke inspanning gegroeid is”*. Een ander gebed zou kunnen luiden: *“God, schepper van al wat bestaat, Gij hebt de mensen de aarde toevertrouwd en wil dat wij*

gebruiken maken van haar krachten. Uit de rijkdom van Uwe liefde schenkt Gij ons de vruchten der aarde, de opbrengst van tuin en akker, wijngaard en bos, opdat wij U blij en dankbaar dienen. Verhoor ons gebed: houd onweer en hagel, overstroming en dorheid, vorst en alles wat ons schaden kan ver van ons. Schenk ons alles wat wij nodig hebben om te leven. Daarom bidden wij U door Christus onze Heer. Amen”.

Openluchtmis Bergerbos - 20 jaar Bergerbos

Op tweede pinksterdag vieren we om 11.00 uur weer de jaarlijkse openluchtmis (in de boskapel) op Bergerbos. Deze maand (11 mei) is het ook twintig jaar geleden dat natuurbegraafplaats Bergerbos werd geopend. Bergerbos is daarmee de eerste en oudste natuurbegraafplaats in ons land. Inmiddels hebben ruim drieduizend overleden er hun laatste rustplaats gevonden. Het 20-jarig bestaansfeest werd op zondagmiddag 14 mei j.l. feestelijk gevierd. Onder andere met de presentatie van het ruim 200 pagina's tellende jubileumboek "Hier is de mens goed te ruste gelegd" waaraan initiatiefnemer en oprichter van de begraafplaats Huub Kluijtmans ruim twee jaar heeft gewerkt. In een tijd waarin steeds vaker voor crematie wordt gekozen, mag de populariteit van de natuurbegraafplaats opvallend heten. Terwijl andere begraafplaatsen (kerkhoven) ernstig onder deze nieuwe tendens te lijden hebben (kaalslag), is daar op Bergerbos niets van te merken; integendeel. Waarschijnlijk heeft dat te maken met het onderhoudsvriendelijke karakter van de graven aldaar; tegen dat onderhoud ziet men blijkbaar steeds meer op, temeer daar nabestaanden ook steeds vaker verder weg wonen. In ieder geval heeft begraven bij ons christenen van oudsher de voorkeur boven cremeren. Zo lezen we in de Catechismus van de Katholieke Kerk (1995): Het lichaam van de overledene moet men met respect en liefde behandelen vanuit het geloof in en hoop op de verrijzenis. De doden begraven is een werk van barmhartigheid (vgl. Tob.1,16-18; het is een eerbewijs aan de kinderen Gods, tempels van de heilige Geest" (2300); tegen die achtergrond merkt de catechismus trouwens nog op dat het afstaan van organen na de dood is toegestaan, ja zelfs verdienstelijk kan zijn (2301). Maar dat even tussen haakjes. De voorkeur van begraven boven cremeren werd enkele jaren geleden nog eens nadrukkelijk bevestigd door de Congregatie voor de Geloofsleer in en met haar instructie: 'Ad resurgendum cum Christo' (oktober 2016). Tot 1963 konden katholieken die voor crematie kozen geen kerkelijke uitvaart krijgen. Aanvankelijk gold crematie als een antireligieus getuigenis dat een einde wilde maken aan de christelijke voorstelling dat God de doden zou doen opstaan. Naarmate mensen ook om andere redenen voor crematie kozen, veranderde de Kerk haar houding en wees zij cremeren niet langer af, tenzij als uitdrukking van ongeloof in de verrijzenis. "Door het begraven van de lichamen van de gelovigen, bevestigt de Kerk haar geloof in de verrijzenis van het lichaam. Zij wil de grote waardigheid van het menselijk lichaam laten zien als een integraal onderdeel van de menselijke persoon wiens lichaam deel uitmaakt van zijn identiteit", aldus de instructie. Met grote nadruk onderstreept de instructie de voorkeur van begraven op een kerkhof of andere gewijde plaats, zodat de persoon onder de biddende aandacht blijft van de geloofs-gemeenschap. Dat geldt ook voor de as van de overledene. "Begraven op een kerkhof of een andere heilige plaats doet recht aan de verschuldigde piëteit en respect tegenover de lichamen van overleden gelovigen die door de doop tempels van de Heilige Geest zijn geworden en door wie de Geest zovele goede werken heeft verricht". De oude traditie van begraven op kerkhoven of andere heilige plaatsen "moedigt familieleden en de hele christelijke gemeenschap om de doden niet te vergeten en voor hen te bidden".

Een kloosterstichting in Melick (1909) en haar gevolgen voor het moederklooster (deel II)

Terwijl de zusters uit Berg de bewaarschool nog tot 1917 voortzetten, werd het klooster-gedeelte van de villa nog even verpacht aan uit Frankrijk verdreven zusters Ursulinen van Tréguier (Bretagne) die vanuit Baarlo naar Melick waren gekomen. Het betrof waarschijnlijk de Ursulinen die zich in 1905 vanuit Lamballe (departement Côtes-d'Armor) in Baarlo hadden gevestigd en in 1936 weer naar Frankrijk terugkeerden. Het doek viel voor het Melicker klooster toen de Franse zusters eind 1916 uit Melick vertrokken en de villa in 1917 aan de Roermondse familie Hoenen werd verkocht (Jaarboek HVR 1997 blz. 165-166; 'Onderwijs in de Roerstreek' [2022] blz.105-106).

In de herfst van 1911 werd kapelaan Piels overgeplaatst naar Panningen (1911-1913), waarna hij ook nog kapelaan in Wesseem (1913-1921) werd, rector te Venlo (1922-1924), om uiteindelijk pastoor in Itteren te worden (1924-1928). Als emeritus woonde hij in Heerlen en hij overleed in Meterik op 2 november 1940. Piels had een oudere zus (Maria) die in 1911 genoemd wordt als religieuze in Bocholt (D). Als Zr. Maria Alexia behoorde ze daar tot de Clarissen die er sinds 1898 een klooster hadden. In 1857 hadden Clarissen uit het Belgische Tongeren al in Münster een klooster gesticht, maar dit convent was ten gevolge van de Kulturkampf in 1875 noodgedwongen naar Nederland verhuisd. Een deel van dit convent keerde in 1887 weer naar Münster (D) terug, terwijl de andere zusters in 1898 het klooster in Bocholt (D) stichtten, de gemeenschap waar de Roermondse Maria Piels in 1911 (het jaar dat haar vader overleed) deel van uitmaakte. Eind 1940 (bij het overlijden van haar [priester-]broer Hubert) maakte ze deel uit van de Clarissen-gemeenschap in de bekende bedevaartsplaats Kevelaer, die in 1892 vanuit Münster was gesticht. Zowel het klooster als de kerk liepen grote schade op ten gevolge van het bombardement van 27 september 1944, waarbij twee zusters het leven lieten en verschillende anderen gewond raakten. In augustus 1945 werd met de wederopbouw begonnen, terwijl de draad van het reguliere leven pas in 1954 weer opgepakt kon worden.

Van de Melicker H. Graf-gemeenschap is een foto bewaard gebleven die uit 1911 dateert. Daarop zijn naast kapelaan Piels Zr. Theresia (overste), Zr. Jozef-Marie, Zr. Brigitta, Zr. Plechelma, Zr. Apollinaria en Zr. Cunegonde te zien. Laatstgenoemde was zoals gezegd de grote pleitbezorgster van de nieuwe gemeenschap in Melick geweest. Als opvolgster van Zr. Veronica (1852-1906) stond Zr. Cunegonde aan het hoofd van de Berger H. Graf-gemeenschap die eind 1888 vanuit het Belgische Bilzen was gesticht. Het was pastoor Michael Willemsen geweest, die begin 1878 in St. Odiliënberg als parochieherder was aangetreden en zich sindsdien bijzonder voor de restauratie van de eeuwenoude parochiekerk zou inzetten, die de zusters naar Berg had weten te halen om zich hier aan het lager (meisjes-)onderwijs te wijden. Dat was echter niet zo gemakkelijk geweest, omdat nog geen enkele zuster een (Nederlandse) onderwijsbevoegdheid had. Daarom was men aanvankelijk aangewezen op de hulp van enkele leken-onderwijzeressen én van een 'ingehuurde' zuster uit het Ursulinenklooster van Venray, Mère Françoise OSU (1843-1918) die van 1891 tot 1895 hoofd van de nieuwe Berger meisjesschool was.

Als Anna Maria Elisabeth van de Ven was ze op 22 september 1843 in Bunde (huize Ingenop) geboren. Na haar lagere schooltijd in Bunde ging ze naar bekende meisjesschool (pensionaat Jerusalem) in Venray, waar de Ursulinen (van Tildonk) sinds 1838 gevestigd waren en niet alleen een meisjesschool maar ook internaat runden. Uiteindelijk zou ze ook zelf tot de Ursulinen toetreden en er als Zr. Marie Françoise du Sacré Coeur de Jésus ingekleed en geprofest (1865) worden. Met het diploma huisonderwijzeres (1865), hulponderwijzeres (1867) en hoofdonderwijzeres (1867) op zak ging ze naar de missie op

Java, waar ze tien jaar lang werkzaam was. Toen bleek ze niet meer bestand tegen het tropische klimaat aldaar. Lichamelijk geknakt keerde ze naar Venray terug waar ze langzaam maar zeker weer herstelde en op krachten kwam. In 1891 werd ze zoals gezegd hoofd van de nieuwe meisjesschool te St. Odiliënberg, om eind 1895 - toen de H. Grafzusters hun eigen onderwijsbevoegdheid hadden behaald – weer naar Venray terug te keren. Van 1896 tot 1914 was ze hoofd van de door de Ursulinen geleide meisjesschool in Posterholt. Na haar pensionering werd haar de zorg voor de armen toevertrouwd. “Haar armoede was zo groot, dat op haar cel nog ontbrak wat was toegestaan. Twee prentjes met een speld aan de muur vastgeprikt waren de schilderijtjes, een leeg schoensmeerpotje met een ijzerdraad aan een spijker bevestigd, haar wijwatersbakje” (necrologium). Ze overleed ook in Posterholt in het voorjaar 1918, 74 jaar oud. Volgens haar ‘holografisch’ (eigenhandig geschreven) testament vererfde zij de door haar moeder in haar naam gebouwde kapel van O.L. Vrouw in het gehucht Kasen aan de parochie van Bunde, waartoe Kasen toentertijd nog behoorde (‘Kasen - een gehucht verkend’ [1993] blz.92-98; ‘Ontstaan en voortgang’ [2003] blz. 190).

wordt vervolgd

personalia

Op Hemelvaartsdag 18 mei j.l. deden in de basiliek van St. Odiliënberg de volgende kinderen hun eerste heilige Communie: **Niels op den Camp, Loes Hendriks, Pieter Hanssen, Dex Hardy, Julia Slangen, Juulke Slangen Jip Smeets en Tuur Teunissen.**

Op zondag 21 mei j.l. deden in de St. Andreaskerk van Melick de volgende kinderen hun eerste heilige Communie: **Noa Adams, Fem Broens, Audrey Claessen, Djamena Lormans, Sophie Maessen, Youri Maessen, Ramona Roubroeks, Vayen Schmitz, Floor Vink, Lizzy Vink en Dani Wolfhagen.**

Wit U ons financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L’Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 - p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 - g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl